

hopeapeili

N:o 2
12. 1.
1967
1:-

EERO AARNIO
JA TUOLIT

KOTI
JYVÄSKYLÄSSÄ
MATKAPUVUSTO
AURINKOON

"KATSON ETEENPÄIN EN TAAKSEPÄIN"

sanoo Eero Aarnio, sisustusarkkitehti

Kaunis Koti-lehdessä on viime syksyn kuluessa julkaistu laaja sarja sisustusarkkitehti Eero Aarnion suunnittelemaa pienasuntojen sisustuksia: yksiöitä ja kaksioita keittiöineen ja kylpyhuoneineen. Nämä ihasuttavat, Eero Aarnion itsensä asianomaisissa huoneissa kokoamat ja valokuvamat sisustusratkaisut merkitsevät uutta oivallusta vaikean tehtävän selvittämisessä. Kun uskomme, että ne voivat antaa herätteitä Hopeapeilin laajalle lukijakunnalle, josta luultavasti vain pieni osa on tutustunut Kauniin Kodin hienoon sisustussarjaan, julkaisemme lehtemme kolmessa seuraavassa numerossa oman sarjamme näistä sisustuksista. Näkymät ovat samoja kuin Kauniissa Kodissa jo nähnyt, mutta kuvat ovat uusia. Eero Aarnio on opiskeluaikoinaan elättänyt itsensä taitavana valokuvaajana, ja se kuvamateriaali, jonka hän näistä sisustusratkaisuista on ottanut on paitsi valloittavan

kaunis, myös ennennäkemättömän runsas. Siitä siis riittää eri näkökulmia.

Kun vertaa Eero Aarnion näkemystä pienen asunnon asuttamisesta siihen sisustamiseen ja kalustamiseen tapaan, mikä yleensä on käytössä niin meillä kuin muuallakin, tajuaa erittäin

selvästi luovan mielikuvituksen ja kaavoista vapaan, ennakkoluulottoman ajattelun arvon. Kodin viihtyisyys, tarkoituksenmukaisuus ja kauneus ei ole rahakysymys, silloin kun välttämättömät neliöt on saatu hankituiksi. Niiden hyväksikäyttö riippuu ratkaisevasti siitä, osaammeko ja uskallammeko ajatella itsenäisesti. Tässä suhteessa meillä tavallisilla maallikoilla tuntuu riittävän oppimista. Siksi ei toistuvakaan opetus ole liikaa ja uskomme että nekin lehtemme lukijoista, jotka jo ovat tutustuneet Kauniin Kodin sarjaan, katsovat kuvavaliokoimaamme kiinnostuneina.

Mikä on ensivaikutelma, kun avaa Eero Aarnion oman asunnon oven?

Riippuu ehkä siitäkin, kuka on ovea avaamassa.

Kun minä loin silmäykseni oranssinväriseen, pehmustettuun olohuoneeseen, jonka seinä kierrivät froteella päällystetyt patjat ja tyynyt, olin jotenkin tyrmistynyt šokkivaikutuksesta, joka kohta suli riemulliseen hyväksymiseen ja hyvään mieleen. Voiko näin asua? Miten tämä saattaa 'pelata' käytännössä? Entä jos tänne tulee vieraksi vanhoja ihmisiä, jotka eivät taivu lojumaan tyynyillä vapaissa asennoissa, jotka eivät pääse nousemaan matalilta istuimilta, jotka eivät kerta kaikkiaan sopeudu siihen, että huone on ääriään myöten täynnä pehmeitä tyynyjä?

Eero Aarnio ja hänen Pirkko-rouvansa naurahtavat. He myöntävät, ettei tämä kaikille sovi. Perheen omatkin mummut ja isoäidit voivat vähän päivitellä, kun ei talossa ole kunnon tuoleja. Mutta he viihtyvät näin. Heille tämä 85 neliötä

Jatkuu sivulla 62

Tyttäret Marjukka ja Rea, seitsemän- ja viisivuotiaat, sekä heidän vanhempansa Eero ja Pirkko Aarnio tyynyjen täyttämässä olohuoneessaan. —
Kuva: Antti Taskinen.

nain sisustettuna on hyvä koti, siellä koko perhe elää ja toimii: isä, äiti ja kaksi tyttärettä. Kaikki tekevät kotona työtä. Eero Aarniolla on ollut työhuone kaupungissa, mutta nykyisin on pienehkö kapea huone tästä asunnosta pyhitetty perheenisän työlle. Siellä on metrittäin työpöytä, sen alla laatikostoa, lattiaa lasikuidusta tehtyjä tuolin malleja — nähtävästi se uusi tuoli, joka tulee maailmanmaineen saavuttaneen 'Pallon' jälkeen — ja on siellä suuri Pallonkin, tuolin ensimmäinen käsin tehty kappale valkoisena, oranssinvärinen sisuksin.

Kun sanoin, että työhuone on 'pyhitetty' perheenisän työlle, tulin jo liioitelleeksi. Minusta näytti, että nuo työpöydän kapeat pitkät laatikot olivat yhtä täynnä vanhimman tyttären runoja ja piirustuksia kuin konsanaan isän monia suunnitelmia.

Kirjahyllyt riippuvat katosta, etteivät vie lattiatailaa. Pöydällä on mustavalkoraitainen puuvillaliina, keskellä koristeena Oiva Toikan keramiikkahevonen. Äiti Pirkko on logonomi ja hoitaa omaakin ammattiaan. Sitä paitisi hän ompelee lasten ja omat vaatteensa ja on miehensä valokuvausapulainen, muun muassa.

Elämässä viihtyminen oli se seikka, mikä selvimmin näkyi tästä perheestä. Työ ottaa ajan, koko päivän, mutta Eero Aarnio sanoi pyrkivänsä pitämään tekemisensä sellaisena, että mielenkiinto säilyy. Hän haluaa kokeilla, tehdä mitä kulloinkin haluaa. Siitä syystä hän on vuodesta 1962 lähtien ollut vapaa yrittäjä, free lance. Yhdellä huonekalutehtaalla on näet oma ilmeensä, toisella toinen, mutta kun on itsenäinen, voi itse muunnella tekemisensä aihepiiriä. Piirtää vaikka villapaitoja ja valokuvata niitä — tällaisestikin työn jälkeä näkyi isossa valokuvakirjassa.

Teollisen muotoilijan työ on Aarnion mielestä kuin pallon-

pintaa, missä on erilaisia kenttiä. Pallonpinnassa on selvästi alapuoli ja yläpuoli, mutta kaikki on sittenkin samaa pallonpintaa. Sommittelusta on kysymys, materiaalista on kysymys, oli tehtävä mikä hyvänsä.

Rutiininomaisesta työstä Aarnio ei välitä. Suurissa sisustustöissä on suunnittelu ensin hauskaa, mutta toteuttaminen on pakostakin rutiinia. Kun sen sijaan tekee esineitä, on jokainen esine oma aika iso työkenttänsä. Kaikissa on omat ongelmansa. »Hyppään niin kuin kylmään veteen uusien asioiden kimppuun. Aina opin jotakin uutta, jokaisesta tehtävästä.»

— Jokaisella materiaalilla on oma luonteensa, jonka mukaan tehtävä on ratkaistava, oli sitten kysymys tekstiileistä, puusta, metallista, lasista, kumista, muovista. Kun lähdän tuolia suunnittelemaan, lähdän ikään kuin nollapistestä. On vaakasuora taso, maa, ja on ihminen. Ihmiselle on saatava jotakin, missä istua — se on sitten se tuoli. Mutta en lähde entisistä tuoleista, lähdän tyhjästä. Jos lähtee siitä, mitä jo on, syntyy entisen jäljittelyä. Kun lähtee nollapistestä, voi syntyä jotakin uutta.

— Huonekalualallahan meillä on hyvin suuret mahdollisuudet tehdä, katsoa eteenpäin, ei taaksepäin. Kun on uusia materiaaleja, herää myös aina kysymys, mitä niistä niiden luonteen mukaisesti on mahdollista saada aikaan.

Aarnioitten omat huonekalut eivät siis, kuten jo tuli todetuksi, ole tavallisten ihmisten tavallisia mööpeleitä. Ne ovat tapa elää. Normaaleilla huonekaluilla rakennettu sisustus ei täytä huonetta, pienen huoneiston koko tehoa ei käytetä hyväksi tavallisista sisusteista. Pienestäkin asunnosta saa toimivan, viihtyisän, mukavan, kun sen sisustaa tähän tapaan kuin

täällä on tehty. Ja tällaiseen ratkaisuun pystyvät nuoretkin parit, joilla ei ole loputtomasti rahaa käytettävissä.

— Mutta jos joku haluaa tilaa kotiinsa, tahtoo vaikka kävellä asunnossaan? kysäisen.

— Pakkoko kotona on kävellä, Eero Aarnio torjuu. — Asunnon neliöt ovat meillä liian kalliita kävelemiseen, ne on käytettävä muunlaisen elämisen palvelukseen. Kävellä voi ulkona.

— Kävelettekö te ulkona?

— Olen pyrkinyt tekemään viiden kilometrin lenkin päivittäin.

— Önko teillä muita virkistymiskeinoja?

— Virkistyn matkoilla, saan herätteitä, näen taas omankin oloni uusin silmin. Kun ulkomaanmatkan jälkeen tulen Seutulaan, voimistuu minussa eräänlainen suhteellisuudentaju: jaaha, täällä ollaan. Osaan asettaa itseni entistä paremmin omalle paikalleni. Ja muuten annan elämässä suuren arvon mielikuvitukselle ja leikille, ilman niitä oleminen kuivuu rutiiniksi ja kaavaksi. Päivät eivät meillä ole toistensa kaltaisia, illat valvomme. Sitten olemmekin aamu-unisia koko perhe, lapsetkin.

Eero Aarnio on syntynyt 1932 Helsingissä. Hän tuli ylioppilaaksi 1953, pääsi Ateneumista 1957, seuraava vuosi kului armeijassa, vuodet 1960–62 hän oli Askon tehtailla ja siitä saakka hän on ollut vapaa suunnittelija. Hänen uransa on ollut monin tavoin menestyksellinen, siihen sisältyy mm. Italiassa saatu kansainvälisten huonekalujen suunnittelukilpailujen voittoja. Rottinkisen juttujakkaran muistamme Aarnion tuotannosta ja nyt viimeksi Pallon tuolin, joka on nähty kansikuvana aikakauslehdissä viime vuoden aikana lähes joka maassa.

Ensi numerossa tutustumme Eero Aarnion tapaan sisustaa yksiö.